

жорстким характером, стійкою антисоціальною позицією, для яких вчинення насильства стає за правило. Натомість, шахрайства, вчинювані у сфері працевлаштування за кордоном, вчиняють особи, які характеризуються високим рівнем інтелектуального розвитку. Вони винахідливі та кмітливі і легко входять у контакт з потерпілими, викликають в них довіру.

Список використаних джерел

1. Міжнародно-правові проблеми протидії нелегальній міграції та торгівлі жінками / за ред. Ю. Римаренко, Ю. Шемшученко, Я. Кондратьєва. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2003. 234 с.

2. Бондаренко Н.В. Кримінологічна характеристика та запобігання нелегальній міграції в Україні: дис... канд. юрид. наук.: 12.00.08. Межрегіональна академія управління персоналом. Київ. 2018 217 с.

Пархоменко Юрій Олександрович,
здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ

ОСОБА, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ЛЕГАЛІЗАЦІЮ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Статтею 209 Кримінального кодексу України визначено, що суб'єктом злочину є фізична осудна особа, яка досягла шістнадцятирічного віку і яка не позбавлена цивільної дієздатності судом [1]. В контексті легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом на фондовому ринку в Україні (далі – легалізація (відмивання) доходів на фондовому ринку), з першого погляду, є нелогічною позиція законодавця щодо встановлення віку кримінальної відповідальності за загальними правилами. Оскільки для вчинення об'єктивної сторони легалізації потрібен не тільки значний соціальний та життєвий досвід, а й певні спеціальні знання, які обумовлюють об'єктивну можливість вчинити фінансову операцію або угоду на фондовому ринку в Україні, або ж використати його інструменти для таких дій.

У даному контексті, на наш погляд, вірним є бачення науковців, якими пропонується розглядати суб'єкт легалізації (відмивання) доходів не будь-яку осудну фізичну особу, а лише таку, яка характеризується певними ознаками. До

них можуть відноситись: особа, яка досягла віку, з якого вона має самостійно здійснювати цивільно-правові угоди, а також використовувати майно в підприємницькій чи іншій господарській діяльності, тобто дієздатна особа тощо [2, с. 104].

Наведене є загальноприйнятим положенням, яке закріплено законом про кримінальну відповідальність. У нашому випадку, досліджуючи особу, що здійснює легалізацію (відмивання) доходів на фондовому ринку необхідно, перш за все, визначити її статус за професією, родом діяльності.

Зазначаємо, виключною ознакою характеристики особи, яка вчиняє легалізацію (відмивання) доходів на фондовому ринку в Україні, є те, що здійснювати трансакції зі спеціальними засобами (або предметами) даного злочину – цінними паперами, можуть тільки певні суб'єкти. Основну роль на ринку цінних паперів відіграють інвестори (постачальники капіталу, що вкладають свої кошти в придбання цінних паперів) і емітенти (споживачі капіталу, що залучають кошти шляхом випуску цінних паперів), але є ще велика кількість суб'єктів, насамперед посередників, які забезпечують нормальне функціонування ринку цінних паперів і є необхідною його частиною. У багатьох країнах посередників, що працюють на фондовому ринку, найчастіше називають інвестиційними інститутами або професійними учасниками фондового ринку цінних паперів, і їхня діяльність регулюється певними нормативними актами [3, с. 27–28].

Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок» [4] визначено, що професійні учасники фондового ринку – юридичні особи, які на підставі ліцензії, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, провадять на фондовому ринку професійну діяльність, види якої визначено законами України. Професійні учасники ринку цінних паперів є суб'єктами господарювання. Тобто, є учасниками господарських відносин, здійснюють такий вид господарської діяльності як професійна діяльність на ринку цінних паперів, реалізуючи при цьому господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків, закріплених у відповідних нормативно-правових актах, що регулюють певний вид професійної діяльності), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством [5, с. 36].

Виходячи з цього, саме на отриманні оперативної інформації про діяльність посадових осіб, які представляють учасників фондового ринку, оперативні працівники

уповноважених підрозділів повинні сконцентрувати сили та засоби оперативно-розшукової діяльності. Цим же законом [4] визначено, що професійна діяльність на фондовому ринку – діяльність юридичних осіб з надання фінансових та інших послуг у сфері розміщення та обігу цінних паперів, обліку прав за цінними паперами, управління активами інституційних інвесторів, що відповідає вимогам, установленим до такої діяльності законодавством.

Отже, особи, яка причетна до легалізації (відмивання) доходів на фондовому ринку характеризується не лише нормами закріпленими законом про кримінальну відповідальність, а й іншими законами, що регулюють діяльність пов'язану із фондовим ринком.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квіт. 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
2. Беніцький А.С. Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом (проблеми кримінально-правової кваліфікації): дис. ... кандидата юрид. наук: 12.00.08 / Беніцький Андрій Сергійович. Луганськ, 2002. 202 с.
3. Кравченко Ю.Я. Ринок цінних паперів: навч. посібник. 2-ге вид., змін та доп. К.: Дакор, КНТ, 2009. 672 с.
4. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. Ст. 268.
5. Господарське судочинство в Україні: Судова практика. Обіг цінних паперів / За ред. І.Б. Шицького. К.: Праксіс, 2006. 552 с.